

Redacția, Administrația,
și Tipografia
Brașov, piața mare Nr. 30.
Sortiri săptămânale și pe
zi. — Manuscrise nu se
returnează.
REȘERATE se primesc la Admi-
nistrația în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de știri:
în Viena: M. Pöschl, Zemanek,
Kocholger; Anton, Oppolitz, J.
Damasch; în Budapesta: A. V.
Goldberg, Zemanek; în Bucu-
rești: Agenția Basas, Bucu-
rești de Roumanie; în Ham-
burg: Karoiz & Liebmann.
Prețul inserțiilor: o serie
harmonizată pe o coloană 5 cr. și
10 cr. timbru pentru o publi-
citate. Publicări mai dese după
tarif și învoială.
Reclame pe pagina a 8-a o
serie 10 cr. sau 80 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXI.

Nr. 229.

Brașov, Mercuri-Joi 16 (28) Octombrie

1897.

„Gazeta” iese în săptămână di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumără la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
administrația, piața mare,
târgul Inului Nr. 30 etajul
I: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiile sunt
a se plăti înainte.

O declarație senzațională.

Ungurii se prepară pentru mari evenimente. În vederea raporturilor parlamentare din Austria, cari în loc de-a se lămurii, au devenit încă și mai critice și mai încurcate, așa că sôrtea provizoriului e cât se poate de nesigură în parlamentul austriac: Ungurii se ocupă serios cu planul, de-a da politicii lor o întorsătură radicală.

Încă cu câteva zile înainte, țiarul unguresc „Budapesti Hirnap” publicase în cestiunea acosta un articol, în care țicea, că în cas, decă constituția austriacă ar înceta de-a mai funcționa pe baza pactului dela 1867, vor trebui să se tragă consecințele, cari tind la *independența Ungariei*, schimbând forma procedurii constituționale de până acum și introducând nouă măsuri de drept constituțional, ceea ce — încât privesce acele părți ale constituției dela 67, cari nu s'ar mai pute eșcuta — ar implica și introducerea unei nouă modalități de procedere legislativă.

Articolul acesta al fôiei unguresci produsese senzație în cercurile politicilor maghiari. Dér pe lângă totă senzația, în ședința de Luni a camerei ungare, ministrul-șeședinte Banffy confirmă vederile fôiei de mai sus, făcând însu-și nisce declarațiuni de mare importanță în privința acosta.

Ministrul-șeședinte declară mai întâiu, că desvoltarea încurcăturilor din Austria nu este în interesul Ungariei, care ține strict la dispozițiunile articolului de lege XII din 1867, dooresce statului său aliat viêtă conatituțională și condamnă exploatarea turburărilor de acum.

Dér decă afacerile comune nu s'ar mai pute administra în formele constituționale indicate în legea pac-

tului, atunci — țise Banffy — guvernul va îngriji de-a face pregătirile de lipsă și de-a presenta parlamentului proiectele în sensul cărora Ungaria, pe baza ș-lui 68, își va regula în mod independent afacerile sale.

Paragraful 68 al legii pactului art. XII dela 1867 țice adecă verbal: „Se nțelege de sine, că decă și întru cât nu ar pute succede o învoială (cu Austria) asupra obiectelor citate în șș 58—67 (convenția vamală și de comerț, cestiunea băncei etc.), țera își rezervă dreptul ei de dispoziție de sine stătător, și că toate drepturile sale rămân în cazul acesta nealterate”.

Dintre partidele din parlament, după cum se vede, partida guvernamentală și cea „națională”, a lui Apponyi, sunt hotărâte pentru o revizuire a legii în acest sens, ér cât pentru Kossuthiști se înțelege de sine, că aceștia așteptă cu nerăbdare momentul, atât de mult dorit de ei. Etă cum s'a exprimat Francisc Kossuth în privința acosta: „Șperăm”, țise el, „că guvernul își va lucra proiectul său pe baza legii pactului și în direcția spre independență. De nu va face astfel, vom provoca o luptă, un spectacul, cum nu s'a mai vățut în Ungaria!”

Din acestea se vede, că pe lângă toate declarațiunile ministrului-șeședinte Banffy, că dooresce continuarea raporturilor de până acum cu Austria și că „condamnă exploatarea încurcăturilor actuale”, Ungurii aprôpe de toate partidele așteptă cu nerăbdare momentul, ca să pôtă exploata situațiunea încurcată din Austria în direcția aspirațiilor de independență.

Mai sunt însé unele cestiuni, asupra cărora Banffy nu s'a pronunțat. El nu s'a pronunțat în cestiunea armatei și a politicii esterne, și a

spus, cum se va pute stabili *cvota* fără de concursul parlamentului austriac.

Acestea însé sunt cestiunile principale, în jurul cărora se învîrte politica dualistă.

Șiresce, că enunțiațiunea lui Banffy, care, s'a vățut, n'a fost numai întâmplătoare, ci bine pregătită, a trebuit să facă cea mai mare și neplăcută senzație în cercurile guvernului și ale parlamentului din Viena.

Chiar și Germanii liberali s'au simțit fôrte atinși de fariseismul, cu care ministrul-șeședinte Banffy de-o parte se arată prietenul stărilor constituționale și parlamentare din Austria, ér de altă parte se pregătesce deja de pe acuma pentru eventualitatea, că în Austria ar înceta viața constituțională și ar fi înlocuită de absolutism. Dér la acestea vom reveni mai pe larg.

In cestiunea autonomiei catolice. Duminică și Luni după amăzi s'a ținut în Budapesta o conferență a comisiunii însărcinată cu pregătirea lucrărilor pentru congres. În acosta conferență s'a discutat și asupra elaboratului lucrat de-o subcomisiune, oare elaborat are de șoc o circumscrie atitudinea corului episcopesc în cestiunea autonomiei. „Alkotmány” spune, că la acosta conferență a luat parte și Metropolitul Victor Mihalyi dela Blășiu. Fôia ungurească face de aci următoarea concludiune caracteristică: „Imprejurarea acosta (adecă participarea Metropolitului Mihalyi la conferența din vorbă) ne face să conchidem, că *arhieriei greco-catolice vor observa la congresul autonomie o atitudine mai puțin indiferentă*, ceea ce ar pute numai să contribuie în mod îmbucurător la promovarea autonomiei”.

„Alkotmány” vorbesce aici ca și când ar fi lucru hotărît, că Arhieriei români uniti vor lua parte la Congresul romano-

catolicilor. Cum și de când? Noi nu șoim nimio de așa ceva.

O mărturisire sinceră a lui Banffy.

Corespondentul din Fiume al țiarului budapestan „Esti Ujság” comunică rezultatul unui interview, ce țice, că l'a avut un cetățen fruntaș din Fiume cu ministrul-șeședinte Banffy. — Interviewul s'a referit la cestiunea *fumană*, în privința căreia Banffy a făcut nisce declarațiuni cât se pôte de fariseesci. Ministrul-șeședinte unguresc însé a vorbit și despre sentimentele, de cari este el condus față de naționalitățile nemaghiare în genere. În privința acosta el a făcut și o declarațiune sinceră, spunând adevărul curat și recunoscut de toți, că *„față cu naționalitățile el este fôrte șovinist”*.

Etă ce spune corespondentul numitei fôi:

„Un cetățen fruntaș din Fiume a avut țilele trecute ocașiunea de-a vorbi mai pe larg cu ministrul-șeședinte despre raporturile dela Fiume. Baronul Banffy șperă, că conferența din Noemvre va aplană neînțelegirile. El declară, că guvernul nu vré să se atingă nici de autonomia, nici de limba italiană a orașului Fiume. Ca Maghiar, el este față de naționalități fôrte șovinist, însé față cu Fium: face excepțiune, ba atât el, cât și întregă Ungaria dooresce, ca Fiume să rămână oraș italian. Guvernul numai (sic!) atăta dooresce ca între atâtea limbi *Fumanii să învețe și unguresce*. Acesta nu e șovinism, ci este chiar și în interesul orașului însuși, ca în funcțiunile de stat să li-se deschidă loc și Fiumanilor. În Fiume se învață fôrte mult limba germană, deși e o limbă străină, ba o și vorbesce peste tot. Pentru ce dér să se sfătoșească față cu limba statului, când limba italiană nu se asupresce?”

Va să țică ministrul-șeședinte Banffy și guvernul său impune naționalităților nemaghiare limba un-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Trei-țecă de ôre în captivitate ungurească.

(Fine).

Ajunși la înălțimea drumului de munte, trecurăm pe lângă un grup de țerani, cari spre marea supărare a gendarmilor mi-au strigat un „șe trăsescă!” Când șosirăm în sat ne salutară toți ômenii cu mare reverință; faima despre arestarea mea „pentru șfânta dreptate”, cum țicea poporul, se lățise iute de câtră peregrinii ce se întorceau pe acasă și pretutindeni întempinam fețe simpatice și indignate*).

La 6½ ôre șosirăm în Ciachi-Gărbău

*) D-l profesor Weigand constată aici un fapt, care se contrădice cu afirmarea sa de mai înainte, că țeranilor români din părțile acestea le-ar lipsi cu totul conștiința de sine. Decă ar fi așa de șigur, că d-l Weigand n'ar fi fost salutat cu „șe trăsescă” de țeranii, pe cari i-au întelnit în drum, și și mai puțin arestarea sa „pentru șfânta dreptate” ar fi produs acea îmbucurătoare manifestăție generală de simpatie față cu d-sa și de indignare față cu cei ce l'au arestat. — Red.

și merserăm de-a-dreptul la șiolgăbirău, pentru că preotul voia să-l rôge să permită ca să stau în casa lui până ce va șosi răspunsul la telegrama așteptată. El s'a rugat mult timp de șeverul domn șolgăbirău șiresce în limba maghiară până ce urându-mi-se de tonul său șerit și supus, i-am țis în limba română, că rugările sale nu-mi plac nici-decum, că mă voi duce acolo unde vor cere. Astfel mersei cu gendarmii la casa lor de pază, un local șound, dér curățel, unde se aflau patru paturî de chingî. Aici am fost vizitat peste tot și am trebuit să le predau tot ce aveam la mine în hârtii, notițuri și bani.

Se făcuse întunerec, telegrama nu șosi, trebuie să mă impac cu gândul de-a petrece nôpțea în casa de pază. D-l preot Jovian se înfățșă érašî, aducându-mi o bună cină și petrecu cu mine în modul cel mai amabil până ce pe la 9 ôre m'am culcat. Resimțim fôrte neplăcut, că cei 4 gendarmi, cari se aflau în odăe fuman un tutun oribil, al cărui miros ca nefumător mi răpi aprôpe răsularea. I-am rugat să deschidă ferestra, când crețură însé, că am adormit o închiseră érašî. Curând după acosta se culceră și ei și horoacelile lor imi

spuneau, că dorm tare. Numai unul din ei ședea pe un șocun lângă ușe; lângă ușa cealaltă ședea un țeran, un om bătrân, despre care am presupus, că și el este arestat ca și mine. Dér în dimineța următoare, când l'a înlocuit un alt țeran, am aflat, că el se află aici numai pentru mine, așa ar pretinde legea.

Dupa încordările și iritațiunile țilei dormii totuși binișor. Pe la 8 ôre dimineța d-l preot érašî veni la mine. Deôrece tot nu șosise nici un răspuns am trimis deșese la Lipsca, la oficiul polițienesc, la Universitate, precum și la Berlin oficiul de esterne. Acoste deșeși au trebuit să nțelege mai întâiu prezentate șiolgăbirăului. Dimineța mi trecu fôrte încet și așteptam, că la amăzi va șosi în cele din urmă rezoluția. N'a șosit însé nimic. D-l preot imi trimise un prând șecelent și copios, la care în urma rugării mele luă și el parte. Câteva șticle de bere și o veselă conversație ridicară curagiul meu șocățut. Pôte că devenisem prea vesel, destul că preotului i-s'a interțis de-a mă mai visita. Acosta ne-a supărat tare, dér navem ce face. La 5 ôre în fine șosi șergentul postului, mi predete toate lucrurile și eu am trebuit să adev-

reso țeranului, care era de față, că nu lipsesce nimic din ele. După acosta mă anunțară că sunt șlobod. Eu l'am rugat atunci să-mi spună din ce cauză eu fost arestat, și el mi răspunse, că s'au *înșelat*. Nici un cuvânt de șosă și nici aceea nu mi-s'a spus, ce fel de ordin șosise în urmă. Ca pretest s'a fost pretins, că n'am pasport, dér personalitatea mea a fost neîndoios documentată prin persoane fôrte vățute, cari erau de față. Dér ce să-i faci, erau numai nisce „valahî puturoși”, a căror atestat nu valorează nimic. Avem mai departe la mine cârți de vizită, deșese, precum și o șorisore de recomandare în limba maghiară scrisă de-un preot maghiar toate aceste n'ajutară nimic.

După părerea d-lui șiolgăbirău eu eram *șpion* — ce se pôte șpiona la un peregrinagiu, ce-i drept nu pot să șociu — și agitator valah din România. Am în adevăr nefericirea de-a vorbi binișor românesce, așa că chiar și un Român ca d-l șiolgăbirău Valea, care după ortografia maghiară se șcrie Vallya, pôte fi îndus în eróre. Dér în genere nu putea fi în îndoială asupra persoanei mele, deôrece călătoream deja de 4 șeptemăni prin țeră. Despre ceea ce au

gurească, fiind-că față cu ele e „*forte șovinist*“, ér Fiumanilor vré sê li-o impună, fiind-că față cu ei „*face excepțiune*“ și — nu e șovinist!

Asta e cumințιά, nu glumă.

In memoria eroilor dela Grivița.

Ploesci, 13 (25) Octomvre 1897.

Diua de eri a fost o zi de mare sêrbătore nu numai pentru orașul Ploesci și pentru România, ci pentru toți Românii, căci s'a serbat vitejia românescă redeş-teptată.

Grivița a devenit în urma rêsboiului sângeros dela 1877—78 un nume de gloriă pentru întregul neam românesc. Ori de câte-ori se pronunță acest cuvânt, el electrizează pe toți, cări sunt conșcii de ceea ce însemnă „Grivița“ pentru numele românesc în concertul popórelor culte ale Europei. Așa m'a electrizat și pe mine și ne-a electrizat pe toți, când am cetit pe colóna de granit, ce s'a ridicat în centrul Ploescilor în onórea batalionului al 2-lea de vênători și în amintirea eroilor căduți pe câmpul de luptă în rêsboiul dela 1877—78 în asaltul dela Grivița.

Orașul Ploesci era în haine de sêrbătore și frumos pavoazat. Peronul gârei era decorat cu drapele, verdéță și oriflame cu emblema regală. Sala de primire era îmbrăcată în pluș de mătase albastru și așternută cu covóră. La drépta și la stânga erau aședate portretele lui Ștefan-cel-Mare, Mihai-Vitezul, Mircea-cel-Bun și Dragoș, ér față în față portretele Regelui, Reginei și a Principilor moștenitori.

La intrarea bulevardului se ridică un mare arc de triumf, ér de-alungul bulevardului erau stélpii cu stéguri și ghirlande de brad, până la rondul din centru, unde este aședat monumentul.

Acesta are o înălțime de 15 metri și se compune din o colónă de granit, în vârful căreia se află un vultur mare, cu aripile întinse, ținând în cioc drapelul României. Pe colónă e fixată în bronz o ramură de stejar, care încadréză un corn de vênător, ér mai jos inscripția:

„Eroilor dela Grivița!“

În partea opusă același decor, ou inscripțiunea:

„Vitejiei românesci!“

În cele patru colțuri ale pedestalului sunt aședate patru vênători, turnați în bronz în mărime naturală, reprezentând pe un trompet în așteptare, un soldat, care presintă arma, un altul în poziția de atao și cel de al patru-lea în sentinellă.

Pe ambele fețe ale patratului dela bază sunt încadrate două bas-reliefuri în bronz, reprezentând atacul vênătorilor la Grivița și o alegorie a victoriei.

Pe laturile opuse sunt inscripțiunile:

„In anul 1897, sub domnia Regelui Carol I și a Reginei Elisabeta, cetățenii

ploesteni, prin subscripțiune națională, ridicat'au acest monument pentru gloria armatei române și oștenilor batalionului II de vênători, cari au reînviat vitejia strămoșescă în resbelul dela 1877—78“.

De cealaltă parte:

„Recunoscință eternă vênătorilor din Prahova, căduți în asaltul dela Grivița, în ziua de 30 August 1877 și tuturor vitejilor luptători pentru independența țerei, libertatea patriei și mărirea nêmului românesc“.

În drépta și în stânga monumentului sunt aședate două tunuri, luate de Români în lupta dela Grivița.

În fața monumentului se ridică un pavilion decorat cu drapele și ghirlande de flori pentru M. S. Regele.

La intrarea în pavilion sunt aședate două mari coróne, una a regimentului 7 „Prahova“, și alta a regimentului 32 cu inscripțiuni în onórea eroilor dela Grivița. De-o parte și de alta a monumentului sunt ridicate două tribune pentru public.

*

La órele 2 p. m. trenul regal a sosit în gara Ploesci.

Pe peron așteptau d-nii miniștri, înalții funcționari din Ploesci, prefectul județului Prahova, președintele Senatului, d-l P. S. Aurelian, procurorul înaltei Curți de casație, d-nii generali Vlădescu, Scheletti, Pilat, Comăneanu și Candiano-Popescu, Dr. Theodori; toți oficerii garnisónei și un public numeros.

O companiă din regimentul 7 „Prahova“, cu drapel și musică, făcea garda de onóre.

La sosirea trenului în gară M. S. Regele este întâmpinat de d-nul general Pilat, care dă raportul, apoi Suveranul trece în revistă compania de gardă pe când musica intona imnul regal.

După ce s'a întreținut câtva timp cu persónele prezente, Majestatea Sa, însoțit de prefectul județului și de locțiitorul de primar s'a îndreptat spre monument. Trăsura regală era escortată de două plutóne de călărași. Începând dela gară până la rotonda din mijlocul bulevardului erau aședate în șir detașamentele din diferitele corpuri, cari trebuiau să defileze după terminarea ceremoniei. La rotondă erau înșirate diferite corporațiuni, societăți și școli cu drapelele lor.

În pavilionul instalat în fața monumentului, M. Sa este întâmpinat de I. P. S. S. Mitropolitul primat, asistat de înaltul cler.

După terminarea serviciului divin d-l Sorescu, președintele comitetului de inițiativă pentru ridicarea monumentului, a luat cel d'întăiu cuvântul, făcând istoricul luptelor vitejilor dela Grivița.

Oratorul termină urând viață lungă și sănătate Majestăților și întregii Dinastii. După aceea vorbi d-l Mitu Stăfănescu,

locțiitorul de primar, mulțumind comitetului pentru frumoasa inițiativă, grație căreia orașul a fost înzestrat cu un monument atât de frumos.

M. Sa Regele a rêspons următoarele:

„În numele armatei, mulțumesc cetățenilor ploesteni pentru frumosul monument ridicat în memoria vitejilor, cari și-au vărsat sângele pe câmpul de luptă.

Mândru am fost când în fruntea acestor eroi, am pornit la luptă pentru nealternarea țerei și prosperarea ei.

Diua de 30 August va rămâne sfântă în istoria țerei noastre, când batalionul II de vênători, zdrobit de o primă înfrângere, s'a repezit cu o vitejie demnă, asupra inamicului și cătră sêră au luat cetățuia Griviței: Au fost grele acele momente și efectele bravurei armatei române sunt mari pentru țeră.

Sunt două-deci de ani de atunci, dér aceste fapte eroice trebuiesc imortalizate. Cetățenii ploesteni sê se fălăscă, nu numai că au un frumos monument în orașul lor; acesta este o pildă vie pentru generațiunile viitoare, pentru ca sê se scie, că acei cari luptă pentru țera lor, sunt recompensați.

Mulțumind comitetului de inițiativă pentru frumoasa sa operă și cetățenilor Ploesteni pentru călduroasa primire ce l-a făcut, M. Sa termină spunând:

Sê trăiască armata Română!“

După acesta M. S. Regele dă ordin a se desvâli monumentul. În față lângă baza monumentului, ședea soldatul Grigorie Ioan și alți cătri-va veterani din batalionul 2 de vênători, cărora Suveranul le-a adresat cuvinte binevoitoare.

În timpul cât Majestatea Sa a examinat monumentul, coróri școlare intonau imnuri naționale.

Un document comemorativ, pe care l'au semnat Regele, toți miniștrii, președintele Senatului, locțiitorul de primar și președintele consiliului general, a fost zidit la baza monumentului.

După terminarea ceremoniei trupele au defilat în față M. Sale. A defilat o companie din batalionul 2 de vênători, 2 companii din reg. 7 „Prahova“, un escadron de călărași și o companie de pompieri. Defilarea a fost comandată de d-l general Pilat.

M. S. Regele, însoțit de persónele oficióse, s'a dus apoi la locuința d-lui G. Ionescu, unde s'a făcut prezentarea autorităților. La órele 5 sêra M. Sa a plecat la Sinaia.

*

Sêra s'a dat în Ploesci un banchet, la care au luat parte veteranii rêsboiului, printre cari și vitezul soldat Grigorie Ioan, cel care a luat la Grivița stégul din mâinile Turcoilor.

Așa s'a terminat frumoasa serbare în amintirea eroilor dela Grivița.

O vizită refuzată de Țar.

Țarul Rusiei a refuzat de-a primi vizita marelui duce și ducese de Baden, cari au voit dîlele acestea sê-l cerceteze în Darmstadt.

Faptul acesta a făcut mare surprindere în cercurile politice din Germania, cari se întrebă, cum a fost óre cu putință, ca tânărul Țar, care abia a împlinit etatea de 29 ani, sê refuze visita marelui duce de Baden, care este un moșnég de 70 de ani, ér soția lui este o princesă prusiană, mătușa împératului Wilhelm?

E necontestabil, că refuzul Țarului își va fi având fondul sêu politic. Regele Siamului, principele Nichita al Muntenegrului și cătri alți principii mici s'au bucurat de cea mai cordială primire din partea Țarului în Darmstadt. Esecțiunea a făcut Țarul numai față cu marele duce de Baden și cu soția sa.

Acesta nu e tocmai lucru puțin. Refuzul Țarului privește și pe împératul Wilhelm, deórece e clar, că acest refuz este a se atribui rolului, ce-i are marele duce în politica germană, ca cel mai de încredere om al Țarului și al Prusiei în genere.

Refuzul Țarului, fără îndoelă, are de dea anșă la comentări mari și multe din partea cercurilor politice dela Berlin și a presei în genere.

SCRIRILE DILEI.

— 14 (26) Octomvre.

Coróne eterne. Din incidental mortii prea de timpurie a D-lui Petruche M. Zănescu comersant în Brașov, ni-au trimis On. Domni: Ion M. Zănescu, Costică M. Zănescu și G. M. Zănescu comersanți, ca frați ai decedatului, în loc de coróne peritóre pe mormântul rêsosatului și iubitelui lor frate 30 fl., drept trei coróne neperitóre la „*fundatiunea subșiilor rêsosați*“ pentru ajutorarea școlărilor români sêraci. Primindu-se de subscripțiunea Comitet acesta sumă, se chităză în acest mod și se arată, că s'a adaus la numita fundatiune. — Brașov 15 (27) Octomvre 1897. Comitetul parochial român gr. or. din Cetatea Brașovului.

Omoruri crâncene. Ni-se serie ou data 23 Octomvre n.: Ađi în comuna Rêbrișóra s'au întâmplat două omoruri. Doi Români de aici au căduț jertfă crúdimii Sașilor din Dumitrea mare. Anume, trecând vitele unui Român în hotarul Sașilor, Sașii îndată le-au luat, ca sê le ducă ou ei. Bielul om în genunchi s'a rugat, sê nu le ducă, dér atunci un Sas l'a lovit în spate ou sêcurea, ér un alt Sas l'a împușcat ou un revolver. Glonțul a trecut prin spate și omul a murit momentan. Un soț a grăbit în ajutorul Românului, dér atunci un Sas crudel i-a trimis și acestuia un glonț de revolver, care i-a stins viața. Acum doi Români zac morți pe hotar, încungiurați de soșiile, copiii și consăngenii lor, vêrsând lacrimi de durere. Măne vine comisia. — M.

Pentru împedecarea emigrărilor. Ministerul ungureso de interne a dat dîlele aceste un circular cătră toate autoritățile administrative, făcându-le cunoscut, că în statul Pensylvania din America nordică s'a adus o lege, prin care asupra muncitorilor din statele străine s'a impus o dare de 5 centime pe zi de fiă-care cap. Darea acesta se subtrage din câștigul muncii. Ea are de scop a îngreuna concurența emigranților străini și „ou deosebire a celor din Ungaria“, dicee ministrul. El provóac deci pe toate autoritățile administrative, ca sê facă cunoscută cât se pôte de pe larg noua lege, celor cari au de gând a emigra în America. Cum se vede, ministrul profită de ocaziune pentru de-a face ceea ce n'a putut sê facă ou ajutorul gendarmilor sêi: sê împedecă adecă emigrarea locuitorilor din statul ungar prin intimidări. Dér nici ou modalitatea acesta nu va isbuti. Singurul mijloc sigur pentru de-a împedecă emigrările este ușurarea soșii locuitorilor și tratarea lor umană și echitabilă. Acesta nu vor s'o înțelégă ministrii ungureso!

Capitala ungară, „oraș german“. Ni-se serie — dicee „Leipziger N. Nachrichten“ dela 20 Octomvre — că capitala Ungariei este, drept judecând, un oraș german; pe când Buda și-a păstrat caracterul preponderant german, în Pesta de prin anul 60 elementul maghiar a crescut mult și a copleșit bișișor trupina germană, deși în comerciú, în fabrici, și în hoteluri limba germană este încă preponderantă, apoi mai ales și la meseriași, cari cei mai mulți sunt de origine germană și și-au păstrat până acuma caracterul german spre cea mai mare supărare a patrioților maghiari. Spre ai face pârtași și pe acestia de bunătățile limbei maghiare, un profesor gimnasial Duna György a înființat o societate, care în timp scurt „sê fi avut succese îmbucurátore în această privință“. Așa se lucróază ou întetare spre a depărta ori-ce este „german“. Anul trecut s'a scos limba germană din școlile Budapestei, un teatru german nu mai este permis. Numele de strade și inscripțiunile germane se delătură, funcționarii germani sunt formali constrinși de a-și maghiarisa numele; toate aceste óre sê fiă doveđi de simpatii ale Maghiarilor pentru Germani?

fost scris mai întăiu chiar foile maghiare, lăudându-mé se înțelege numai pe câtă vreme am călătorit pe teritoriul de limbă maghiar. Când însé venii la Români, devenisem deodată agitatorul și spionul, care trebuia depărtat, și arestarea mea timp de 30 óre, precum presupun, avea sê fiă mijlocul de-a mé intimidă, ca sê nu călătoresc mai departe. Acesta nu succese, ci după ce am petrecut nóptea în casa d-lui paroch și după ce studiasem și dialectul de acolo, dela același țeran, care a împărtășit cu mine captivitatea mea și adecă imediat după ce mi recăștigasem libertatea, călării în dimineța următoare vesel prin admirabilele ținuturi muntose la Derja ungurescă în depărtare de vre-o 30, kilometri unde mi-am recăpétat la d-l protopop Hăteganul bagaja ce-o lăsasem la Vaidshaza. Petrecui apoi alte 4 sêptemâni printre Români și Sași.

Cu acesta arestare, șicanările din partea poliției nu s'au terminat nici-decum, ci pretutindenți unde m'am dus, am fost *supraveghiat*, și mi-se luă fôrte în nume de réu, că în localitățile unde locuiau Sași comu-

niam cum se dicea ou cele mai extreme elemente ale lor. Într'un *stat polițienesc* ou Ungaria trebuie negreșit sê se resimță fôrte neplăcut, decât străinul cult și capabil de judecată comunică cu naționalitățile asuprite. Au prea mare frică, că prin acest străin sê face cunoscută adevărata situația a raporturilor în Ungaria, asupra căreia ani de-arândul Europa a fost în mod dibaciú indusă în eróre. Décă s'au temut, că voiú face și eu așa, și décă m'au învinuit, cum afu acum în urmă, de uneltiri politice — la care suspițiune eu n'am dat nici cel mai mic privilegiu, căci altfel m'ar fi espusiat fără dór și pôte — ca sê pôte procede în contra mea, atunci cel puțin într'o privință vreau sê justifo temerile domnilor maghiari întru atât adecă, ou pe cât imi vor ierta puterile și timpul, voiú stărui ca sê se facă cunoscută adevărata stare de lucruri în Ungaria și printre asta sê fiă sprijinite drepturile naționalităților asuprite de Europa cel puțin moralișce, deórece de-ocamdată la un alt ajutor nu se pôte conta.

Miniștri „distingși“. Foia oficială maghiară publică un autograf preînalt, prin care ministrul orăto-slavon *Josipovich*, ministrului unguresc de justiție *Erdély* și ministrului unguresc de finanțe *Lukács* „ca recunoștință pentru eminentele lor servicii“ li-se conferă ordinul *corona de fier cl. I.* — „Egyetértés“ nu poate nici-decum înțelege, pentru ce fel de „eminente servicii“, au fost distinși acești miniștri. Dicoe, că acesta e un adevărat misteriu.

Abrányi eșit din temniță. Deputatul dietal *Cornel Abrányi* s'a liberat luni dimineața din temnița din Budapesta, unde a petrecut 5 luni, la care a fost osîndit din partea tribunalului din Budapesta pentru opunere în contra autorităților. *Abrányi* n'a fost așa de norocos ca *Bartha*, căci nu i-s'a dat grație, ci a trebuit să sufere întregă osînda. Causa, cum se vede, este și împrejurarea, că *Abrányi* n'a pus în mișcare lumea ca să-i ceară grație. Altfel sigur, că și lui i-s'ar fi dat, deore-ce și el face parte din gîntea celor aleși.

Fete în funcțiune la căile ferate ungare. „Bud. Hir.“ spune, că numărul fetelor aplicate în funcțiune pe la căile ferate ungare a crescut atât de mult, încât aproape nici ministrul de comerț nu mai scie la ce număr au ajuns. Din cauza acesta ministrul de comerț a dat o ordinațiune, prin care se cassază, de-oamdată cursul de cassiere la gări. Se dice mai departe, că numărul fetelor cu examen, cari sunt luate în prenoțațiune, atât e de mare, încât forțe anevoiă vor pute fi aplicate în vr'un loc. Până vor mai fi în prenoțațiune, până atunci nici cursul nu se va mai începe, er celor, cari petiționează pentru a fi primite la acel curs, petițiunile fără a le mai lua în considerare, se vor respinge.

Marile manevre din anul viitor. Din *Timișoara* se telegrafază următoarele: Este lucru hotărît, că marile manevre din anul viitor, la care va fi de față și monarhul nostru, se vor ține pe teritoriul corpului de armată Nr. 7. Această o confirmă și călătoria prin sudul Ungariei a șefului statului major, a baronului *Beck*, al cărei scop se dice, că a fost inspecțiunea ținutului.

Cunună. D-l locotenent *Octavian P. Stroe Popescu*, fiul d-lui *Petre Stroe Popescu*, își va serba cunună sa cu d-na *Lucreția C. Ciofan*, Duminecă în 19 Octombrie v. în Biserica Sf. Metropolii din *București*. — Călduröse felicitări tinerei părechii.

Tolstoi greu bolnav. Din *Odessa* se anunță, că renumitul scriitor rus contele *Leo Tolstoi*, e fôtte greu bolnav.

Crisa unei firme renumite. Din *Viena*, se comunică, că renumita firmă de mode pentru femei „*Frații Hirsch*“ a cerut dela creditorii săi un moratoriu de două luni. Această a adus cu sine și falimentarea firmei *Hirsch* din *Budapesta*, ale căreia passive se urcă la 650,000 fl. Chiria anuală a casei firmei din *Budapesta* a fost de 64,000 fl., plus alte cheltuieli în sumă de 550,000 fl. la zi.

Regele Siamului în pericol. O telegramă din *Lissabona* anunță următoarele: În urma ploilor torrențiale, calea ferată aproape de *Povva de Santa Viza* (*Portugalia*) a fost spălată de apă astfel, încât trenul separat, ce ducea pe *Chulalongkorn*, regele Siamului, a deraiat. Nenorociri nu s'au întemplat, decât că regele a trebuit să se dea jos din tren și să aștepte în ploia până s'a putut restabili comunicația.

Intrunirea dela „Dacia“.

Foile din *București* publică sub titlul acesta raportul asupra intrunirii publice, ce au ținut-o Duminecă în sala „Dacia“ liberalii democrați, grupul d-lui *Flevo*. La ordinea zilei a fost: visita dela *Budapesta*, decorarea lui *Jeszenszky* și stabilirea responsabilităților. A vorbit avocatul *Ionescu-Flămândă* și d-l *Flevo*, care a supus unei vehemente critice procederea guvernului actual în chestiunile amintite.

La încheierea discursului său, d-l *Flevo* a dat cetire următoarei rezoluțiuni, care a fost primită de intrunire cu aplauze:

În fața situațiunei, din zi în zi mai tristă a fraților noștri de peste munți, prin deslănțuirea furiei maghiare;

În fața visitei Regelni la *Budapesta*; Cetățenii Capitalei intruniți în intrunire publică, azi 12 Octombrie, în sala *Dacia*;

Auțind pe oratori și vedînd împrejurările grave și expediționale, în care această vizită s'a făcut:

declară:

1) Că nimic nu poate distruge din inima lor sentimentele de frăție, ce-i lîgă cu Românii de peste munți și solidaritatea ce decurge din rassa și originea lor comună;

2) Că cu toată dorința ce au Românii din regatul României de a trăi în bună prietenie cu toate Statele nici o prietenie reală nu poate exista între Statul lor și Statul unguresc, cât timp Românii din Statul ungar vor fi asupriți;

3) Că acest sentiment de solidaritate face ca ori-ce angajament nu va avea nici o tărie, cât timp această stare de lucruri nedreptă și anormală va dura;

4) Că politica exterioară a României nu poate fi decât politica de egală amicitie cu toate Statele, — de pace și de apărarea Statului și existența neamului românesc;

5) Că după Constituție și după principiile ce guvernă un Stat liber, în care toate puterile Statului emană dela națiune, politica exterioară, ea și cea interioară, aparțin Parlamentului;

6) Că guvernul român, consiliind pe Săveran să facă această vizită, și încă fără prezența ministrului responsabil și punînd *Coroana României* pe pieptul celor mai înverșunați prigonitori ai neamului, a demeritat dela patrie, pentru că a încurajat opera dușmană a maghiarizării, și a sacrificat toate drepturile și prerogativele constituționale.

Cetățenii capitalei trimit în același timp fraților lor asupriți încredințarea, că lupta pentru cauza națională nu va înceta în Regat, decât atunci când restabilindu-se dreptul, vor înceta și suferințele lor.

Adunarea cercuală a Despărțământului II (Bran)

al Asociațiunii pentru lit. și cult. poporului român.

Zărnesci, în 12 (24) Oct. 1897.

Astăzi s'au adunat erăși cei doritori de înaintarea literaturii și culturii poporului nostru, cărturari și țărani, ce împreună se se sfătuescă asupra măsurilor necesare pentru prosperarea Asociațiunii. Deși ca loc de intrunire fusese hotărîtă *Poiana Mărului*, der nefiind încă gata *Poienarii* cu clădirea școlii și neavînd deci un local potrivit pentru o atât de sərbătorosă adunare, comitetul cercual a ales spre scopul acesta *Zărnescii*, capitala despărțământului.

Intențiunea *Poienarii* de a primi adunarea într'un local corespunzător, se vede, că n'a fost înțelesă de *Zărnesceni*, cari deși dispun de-o sală frumoasă în edificiul școlii, totuși au pus la dispoziție pentru adunare o încăpere cu mult mai mică și deci mai neacomodată scopului. Nu vrîu să fac recriminațiuni nimînui, der ar fi bine, ca de altă-dată să facem deosebire, între o adunare de comitet parochial și între adunarea cercuală a despărțământului celei mai însemnate reuniuni de cultură românescă. E de mare importanță locul, unde se ține o intrunire, este o formalitate, contra căreia nu ne este ertat a greși. Chiar și țărani scie face deosebire și o face cu multă scumpătate între zile de lucru și de sərbătore, și între sərbători și sərbători, — er mai solemnă, decât adunarea Asociațiunii, ce poate să ne fiă? A aduce motiv, că sala cea mare nu e încălțită, ori a fi stăpănit de presimțirea, că puțină au să vină la adunare, este un lucru dejositor.

Der și *Poienarii*, se vede, că așa sunt de impresurați cu clădirea școlii lor; în-cât și-au uitat cu totul de adunare și nici

unul nu s'a prezentat, deși era Duminecă și atunci Românii nu obițnuiesc a lucra.

Peste tot au fost de față vre-o 50 de persoane, pe jumătate domni și țărani, der cei din urmă, toți din *Zărnesci*, după cetirea raportului comitetului s'au dus acasă. Afară de inteligența din *Zărnesci*, care nici ea nu era totă, am vedut din *Tohanul* vechiu pe *D-nii Grozea*, *Clococeanu*, *Ioson* și *N. Pop iun.*, din oomunele brăne pe veteranul preot *N. Mănoiu*, care deși în etate de 75 ani n'a pregetat a alerga din depărtare, spre rușinea celorlalți mai tineri preoți brăneni; pe fiii d-sale capelanul *Mănoiu* și cand. de adv. *N. Mănoiu*, apoi preotul *Iosif Runceanu* din *Măgură*, învăț. *N. Runceanu*, oficianții dela pretură *Babeș* și *Ionica*, notarul *Ax. Moșoiu*, silvicultorul *I. Ioncă* și doctorul *Stoica* dimpreună cu soția, care cu domnele *Garoiu* și *Cutranu* au format triumviratul femeilor prezente. Din *Brașov* au fost adv. *Dr. E. Meșian* și prof. *P. Dan*. Pe baza acestora pot afirma, că adunarea a fost slab cercetată și de țărani și de inteligență, așa că mai și cu această ocaziune, s'ar fi putut rosti cuvintele dela adun. din anul trecut ale *D-lui director*. Și cu toate acestea intrunirea a fost destul de interesantă și a durat dela 2—7 p. m.

Mai întâi de toate a fost de mare preț cuvîntul de deschidere al președ. *N. Garoiu*, care într'un limbaj popular înțeles și simțit de toți a explicat foloșele școlii și ale învățaturii, și cu exemple practice a interpretat lupta pentru existență, concurența, ce există între indiviți, societăți, sate, orașe, țări și popor, concurența, care și pe noi trebuie să ne îndemne la muncă intensivă. Cuvîntul d-lui *Garoiu* a fost o disertațiune întregă în exemple și plină de adevăruri. Ascultat cu plăcere a fost și cu „să trăiască“ răsplătit.

Raportul despre activitatea comitetului cercual ne spune: 1) că despărțământul a avut în anul acesta 2 membri pe viață (adv. *Garoiu* și *Dr. Stoica*), 39 membri ordinari (cu taxe de câte 5 fl.) și 10 membri ajutători; că nu și-au achitat taxele 5 membri pe a. 1896 și 4 pe mai mulți ani, deși au fost provocați; 2) că la adunarea generală dela *Medias* despărțământul a fost reprezentat prin directorul său *N. Garoiu*; 3) că s'a aplicat ca ucenic la un mîsar din *Brașov*, și i-s'a dat un ajutor de 10 fl. lui *Aron Iosif Tican* din *Sohodolul Branului*, avînd o purtare bună; 4) că mai multe agenturi din comune, deși au fost provocate de comitet, n'au făcut colecte pentru fondul „*G. Barițiu*“ nici n'au căutat învățăci pentru meserii; 5) că a încetat din viață zelosul și vrednicul membru ordinar, preotul *G. Thomas* din *Tohanul vechiu*, la a cărui înmormîntare directorul a rostit un cuvînt de adio în numele despărțământului; 6) că un anouim „dixi“ a scris în „*Gaz. Trans.*“ un articol vehement în contra comitetului și directorului acestui despărț., atribuindu-le lipsă de zel și de activitate, că directorul a răspuns acelu „dixi“, și că peste tot articolul numit este un lucru regretabil, care numai folos n'a adus despărțământului; 7) ne presintă budgetul anului 1897 și proiectul de budget pe a. 1898, din care conf. § 40 din statute, 63 fl. 42 cr. vor rămăne la dispoziția despărțământului.

(Va urma).

ULTIME SCIRI.

Viena, 26 Octombrie. În ședința de azi a „*Reichrath*“-ului s'a întemplat un eveniment neașteptat. Vicepreședintele *Abrahamovicz* ceti o scrisore, prin care președintele *Kathrein* își dă dimisia din postul de președinte. Scirea acesta a produs cea mai mare surprindere. Toți căutau pe *Kathrein*, ca să se informeze de cauza dimisiei sale, der acesta nu era nicăiri. El plecase cu trenul. Scisorea o predete la gară.

Viena, 26 Octombrie. *Dr. Lueger* în numele său și al soților săi a adre-

sat în ședința de azi a „*Reichsrat*“-ului o interpelare ministrului-președinte în cauza declarațiunilor făcute de *Banffy* în camera ungară. Din aceste declarațiuni — dise *Lueger* — ar resulta, că guvernul unguresc vré să reguleze raporturile dintre *Austria* și *Ungaria* în mod unilateral. Întrebă: ce măsuri are de gînd să ia guvernul austriac pentru cazul, când provisorul pactului nu s'ar pute rezolva pe cale constituțională?

DIVERSE.

Omul „ordini“. Cu ocaziunea manevrelor austro-ungare din anul acesta, s'a petrecut următorul lucru hazliu: Colonelul își inspecționează pe rezerviții săi, cari au fost chemați la deprinderile de arme. În ton părintesc, colonelul întrebă pe mai mulți ce ocupațiune au în viața civilă, și ce dorințe au etc. — „Ca civil, ce ocupațiă ai“, întrebă colonelul pe unul. — „D-le colonel, mă anunț cu supunere, că sunt notar. — „A, da, și ai voi să aiți vr'o ocupațiă de încredere?“ — „Decă e posibil, d-le colonel.“ — „Notar... notar! Hm! Atunci d-ta ești omul ordinii, nu-i așa?“ — Se înțelege d-le colonel, acesta deja o aduce cu sine funcțiunea mea! — „Așa deră ești gata să pui la ordine ori și ce?“ — „Cu bucurie, ori-ce“ — „Vedți acesta e lucru frumos! Toomai de un așa om am lipsă. Te voi lua la mine — și vei număra toate despiciăturile lemnelor, ce le-am în pivniță și după aceea le vei pune în ordine după mărime! „Ma-r-r-rsch!“ — „Isi poate ori și oine închipui, ce față va fi făcut d-l notar, „omul ordinii“, când colonelul i-a încredințat o funcțiune așa de importantă.

Literatură.

Predice pe toate Duminecele și sərbătorile de peste an de Dr. Em. Elefterescu, membru al Asociațiunii transilvane și al mai multor societăți culturale. Este un op voluminos, conținînd vre-o 350 pagt format mare 8°. Prețul 1 fl. 50 cr. (4 lei). — Ca să mai vorbim de valoarea acestui op credem, că nu e lipsă; numele d-lui autor *Dr. Elefterescu* e prea bine cunoscut cetitorilor diarului nostru, precum și tutror Românilor din numărösele sale scrieri atât de mădușe, instructive și cu atăta gust cetite. Venitul curat din vînderea acestui op l'a destinat generosul autor pentru ajutorarea gimnasiului român din *Blașiu*. Atragem atențiunea cetitorilor asupra acestei scrieri.

*

„Curs practic de limba maghiară“ pentru școlile populare întocmit pe baza noului plan ministerial de învățămînt și a planurilor noastre școlare confesionale de *Ion Darius*, cu concursul mai multor bărbați de școlă. Partea I pentru anul I și al II de școlă. Editura autorului, 1897. Prețul 16 cr. După ce *Abecedarul* maghiar lucrat de d-l *I. Darius* împreună cu inspectorul reg. *Francois Koós* a încetat de a mai apăre în edițiune nouă, d-l *Darius* a compus un nou *Abecedar* maghiar independent de cel amintit și superior aceluia. Nu este așa deră a se confunda *Abecedarul* present al d-lui *I. Darius* cu cel lucrat de d-nii *Fr. Koós* și *V. Goldiș*.

Cursul pieței Brașov.

Din 25 Octombrie 1897.

Bancnota rom.	Cump.	9.47	Vînd.	9.49
Argint român.	Cump.	9.44	Vînd.	9.46
Napoleonilor.	C mp.	9.50	Vînd.	9.52
Galbeni	Cump.	5.62	Vînd.	5.65
Ruble Rusesci	Cump.	127.	Vînd.	127 1/2
Mărci gemane	Cump.	58.60	Vînd.	—
Lire turcesci	Cump.	10.70	Vînd.	—
Scris. fonc. Albina 5%		100.75	Vînd.	101.75

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 26 Octombrie 1897.

Renta ung. de aur 4%	121.85	Renta de argint austr.	102.30
Renta de corone ung. 4%	99.70	Renta de aur austr.	123.05
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	121.-	Losuri din 1860	143.45
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	100.75	Acții de-ale Băncii austro-ungară.	946.-
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	120.60	Acții de-ale Băncii ung. de credit.	385.50
Bonuri rurale ungare 4%	97.10	Acții de-ale Băncii austr. de credit.	352.25
Bonuri rurale croate-slavone	98.-	Napoleonori	9.52
Imprim. eng. cu premii	155.25	Mărci imperiale germane	58.80
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	139.50	London vista	119.65
Renta de hârtie austr.	102.10	Paris vista	47.50
		Rente de corone austr. 4%	101.45
		Note italiene.	45.10

Sz. 870—1897. bvgh.

Arverési hirdetmény.

Alólirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-sa értelmében közhírré teszi, hogy a brassói kir. járásbírótság 1897-ik évi 8522 polg. sz. végzése következtében Dr. Leményi Jenő brassói ügyvéd által képviselt Theiss és Márton-czég javára Thal Sándorné ellen 296 frt. 51 kr. s jár. erejéig Brassóban 1897 évi Julius hó 5-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján letoglalt és 472 frtra becsült háziutórok st.-ből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a brassói kir. járásbírótság 9100—1897. sz. végzése folytán 296 frt. 51 kr. tőke-követelés s ennek 1897. évi Február hó 2-ik napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 40 frt. 35 krban bíróság már megállapított, valamint 2 frt. 35 kr. jelen árverés kitűzési és a még felmerülendő költségek erejéig Brassóban külv. Katona korház-utca 3 sz. a. leendő eszközlésére 1897 évi November hó 5-ik napjának délután 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108 §§-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Egyszersmind felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldöttnél írásban beadni vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fölöslegére fognak utaltatni.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján törént kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Brassóban, 1897. évi Október hó 11-ik napján.

Ladányi G.

3 J. GRÄF & COMP. 3

giuvaergiu,

Nr. Strada Porții Nr. 3

Asortiment bogat de

GIUVAERICALI,**obiecte de aur și de argint.**

Asortiment de obiecte foarte frumoase în argint de China.

Numai obiecte solide cu prețuri ieftine, pentru care garantăm.

Efectuăm: **LUCRĂRI NOUË**, suflat cu aur și cu argint, **REPARATURI**, precum și gravure în metal.

Esecutare ieftină, prompt și solidă.

GRÄF șefu principal, a fost mulți ani conducătorul firmei Ad. Resch.

1391.7—10

Fie-cărui jucător i-se asigură discreția strictă!

Pe câtă vreme vom mai ave în deposit, vindem

Losuri de loteria de clasă ung.

cu prețurile originale.

Șansele de câștig sunt de tot mari, căci după planul loteriei din 100,000 losuri, ce s'au emis, 50,000 losuri se trag cu câștig, prin urmare tot al doilea los câștigă.

Câștigul cel mai mare este un milion corone,

și cel mai mic tot câștigă mai mult ca prețul losului.

Pentru tragerea primă recomandăm los întreg original à fl. 6. 1 jumătate los original à fl. 3.—, 1 a patra parte los original fl. 1.50, 1 a opta parte los original à fl. —.75 cr.

Casa de bancă**JACOB L. ADLER & FRATE,****Brașov, Piața principală Nr. 1.**

(1400). 4-8

SPIRT contra Reumatismului.

Premiat cu **diplome** și cu **medaliă de aur** la espoziția din Cairo 1895 și la espoziția de medicamente din Londra 1896. — Analizat de medici și aplicat în spitale cu mare succes ca medicament exterior.

Vindecă iute orî și ce vătămare a corpului, așa ca **șoldina, reuma, ischia, astma** și altele.

Durerea de dinți și cap, o alină în cinci minute.

Prețul unei sticle cu instrucția folosirii 1 coronă; sticla mai mare 2 corone 40 filerî.

Depou principal în **BUDAPESTA** la farmacia D. Török József Király-utca Nr. 12 și D. Dr. Egger A. Váci körút Nr. 17, se mai află la toate farmaciile din capitală, și la cele mai multe din provincie cum și la Producătorul:

Widder Gyula,

farmacist S.-A.-Ujhely Nr. 126.

Comandele din provincie se efectuează punctual.

Se află în **Brașov** la farmacia D-lor Kelemen Ferenz, Ales. Jekelius, Schuster K., Roth V. 1372.11—20.

Faceți comande la

COLECTORUL PRINCIPAL,

Denumit de Direcția

Loteriei de clasă r. ung. priv.

Mészáros Miklós,

Budapest, Náder-utca 5,

Cutia poștei 237.

Pentru losuri originale clasa I. a

Loteriei de clasă reg. ung. privilegiată.

Depunere fixă. Șanse mari.

Cel mai mare câștig event. 1 Milion corone.

Tragerea Loteriei I. clasă în 11 Novembre 1897

La comande se se trimite cu mandat postal:

Los întreg,	jumătate,	a patra parte,	a opta parte
fl. 6.—	3.—	1.50	— .75

Listele apar în gazete. — Lista oficială se trimite fie-cărui jucător la 8 zile după tragere. — Planul oficial gratis.

Numere singuratiche din „Gazeta Transilvaniei” à 5 cr. se pot cumpăra în tabungeria M. Gross.